

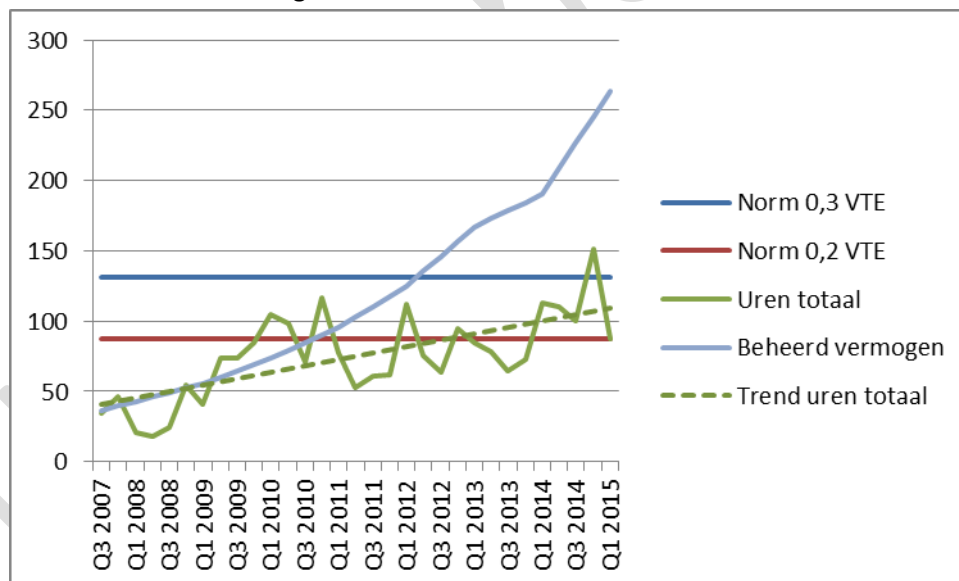
Uren van een pensioenfondsbestuurder

Mensen die sinds juli 2014 aan de slag zijn gegaan of nog gaan als bestuurder van een pensioenfonds, moeten aan een minimum norm voor te besteden tijd voldoen. Zij worden er door DNB op getoetst. De norm is afhankelijk van de omvang van het pensioenfonds en van de functie in het bestuur. De omvang van het fonds is groot of klein; daarvoor ligt de grens bij een belegd vermogen van 10 mld €. Naar functie is het onderscheid: bestuursvoorzitter of bestuurder. Mooi die te toetsen normen, maar hoe groot is het tijdsbeslag eigenlijk? Een voorbeeld uit eigen praktijk. De normen zijn te vinden op de website van DNB ("Q & A Tijdsbeslag bestuurders en intern toezichthouders pensioenfondsen").

Van een in het najaar van 2007 opgericht ondernemingspensioenfonds ben ik circa 8 jaar voorzitter of vicevoorzitter van het bestuur geweest; voorzitter en vicevoorzitter vormen het dagelijks bestuur (DB); per 1 juli 2004 is het aantal bestuursleden van 4 uitgebreid naar 6. Daarnaast was ik een van de twee bestuursleden met specifieke aandacht voor de beleggingen; in het najaar van 2011 heeft dat de vorm gekregen van een beleggingsadviescommissie (BAC). Het pensioenfonds kent geen andere commissies.

Van meet af aan heb ik de door mij aan het fonds bestede uren bijgehouden. Per kwartaal gegroepeerd laat figuur 1 een overzicht zien, over een tijdvak van 7,5 jaar. Niet opgenomen zijn Q 2 2007 en Q 2 2015, vanwege zo te noemen inloop en uitloop.

Figuur 1 Uren totaal vanaf Q 3 2007

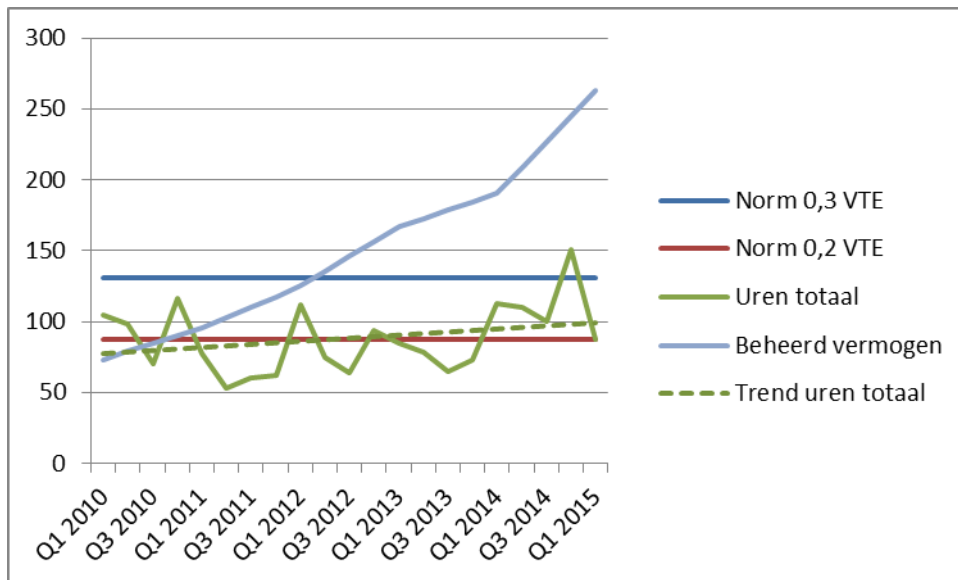
Norm 0,3/0,2 VTE: de wettelijke norm voor de voorzitter van een klein pensioenfonds. 0,3 voltijd equivalent = 1,5 dag per week. Om tot een concreet aantal uren te komen ben ik per jaar uitgegaan van 46 werkweken van 38 uur. Voor een ander bestuurslid dan de voorzitter is in geval van een klein pensioenfonds de norm 0,2 VTE.

Uren totaal: het totaal van bestede uren (inclusief de BAC). Alle uren besteed aan voorbereiden en bijwonen van bestuursvergaderingen, van DB en BAC; en aan onder meer het bijwonen van relevante bijeenkomsten van DNB en kennissessies van adviseurs (accountant, actuaris, administrateur van pensioenen, vermogensbeheerder). De uren zijn exclusief reistijd.

Beheerd vermogen: in mln €; voor kwartalen naar verhouding afgeleid van jaareinde, of jaarbegin, cijfers.

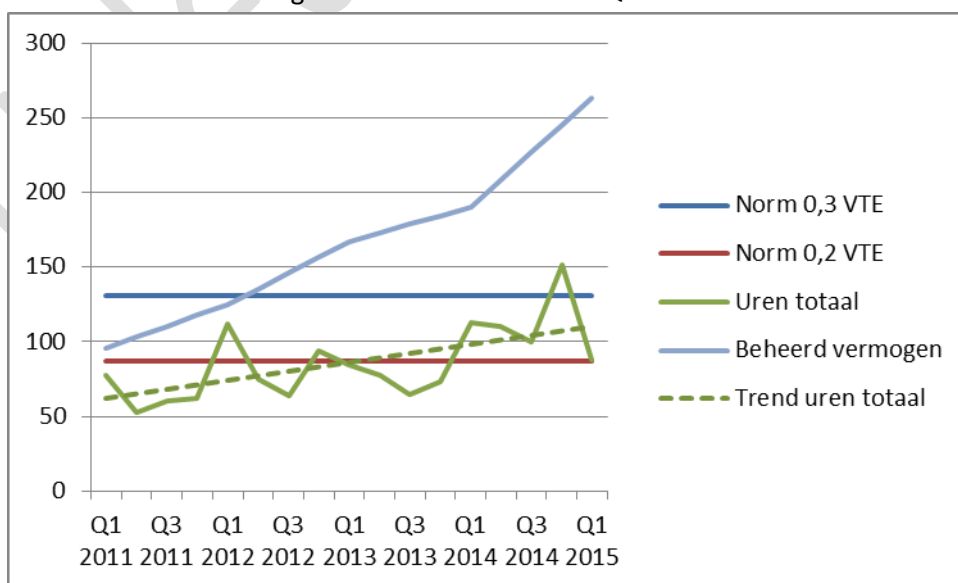
De trend vanaf Q 3 2007 is duidelijk opgaand maar ligt steeds onder de 0,3 VTE. Omdat de eerste jaren het fonds herverzekerd was, was er bestuurlijk relatief niet zoveel te doen. Met het oog op beëindiging van de herverzekering per einde 2010 nam het aantal in 2010 bestede uren toe: het zoeken naar zelfstandigheid met het beleggingsbeleid in eigen beheer, en het heroverwegen van het aansluiten bij het bedrijfstakpensioenfonds waarvan eerder vrijstelling was verkregen. Het overzicht vanaf Q 1 2010 staat in figuur 2.

Figuur 2 Uren totaal vanaf Q 1 2010

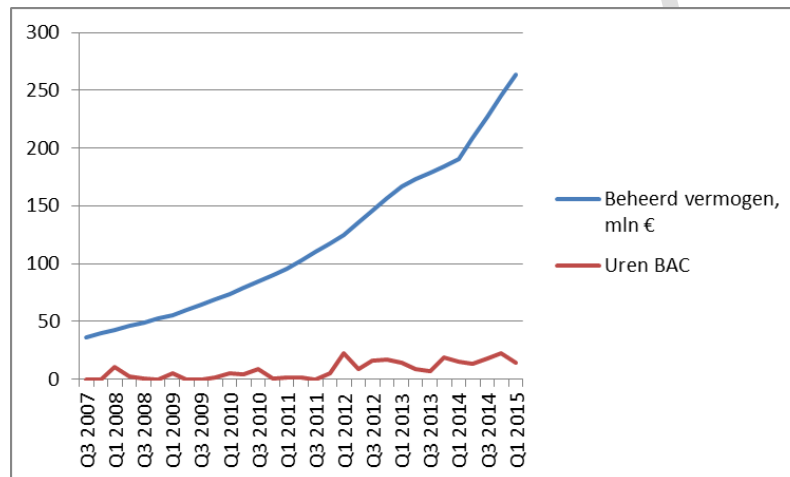
Verleidelijk is het om -voor deze gelegenheid- de variant van figuur 2 te kiezen: het valt nogal mee met het toegroeien van het totaal aan bestede uren naar de norm. Het beste lijkt mij, voor het trekken van conclusies, om Q 1 2011 als start te kiezen: vanaf 1 januari een eigen beheer pensioenfonds met een eigen beleggingsbeleid. Daarbij hoort figuur 3.

Figuur 3 Uren totaal vanaf Q 1 2011

Er lijkt een duidelijk verband tussen het totaal aantal uren, en de omvang van het pensioenfonds gemeten naar het door DNB gebruikte beheerd vermogen. Maar dat verband is niet zo groot als het trendmatig lijkt. Er is weliswaar in het bestuur, en in de BAC, zeker meer aandacht voor beleggingen. Maar de trend lijkt beter te verklaren door de toename van het aantal bestuursvergaderingen dat deels te wijten is aan toenemende regeldruk (bestuurlijk en pensioenhoudelijk) en daarmee verbonden verdiepingssessies. Een andere verklarende factor is te vinden bij het dagelijkse bestuur (DB) dat het fonds kent. Het DB bestaat uit de voorzitter en vicevoorzitter van het bestuur; beiden komen afwisselend voort uit de werkgevers- respectievelijk werknemersbestuursleden. Meer en meer intensieve bestuursvergaderingen en meer lopende zaken vereisen een goede coördinatie en voorbereiding. Het aantal door mij in de loop van de tijd buiten het reguliere bestuurswerk bestede uren aan beleggingen/BAC is toegenomen maar lijkt zich te stabiliseren op zo'n 20 uur per kwartaal. Zie daarvoor figuur 4, uren BAC (en 'beleggingen' voorafgaand aan de BAC) vanaf Q 3 2007; een figuur vanaf Q 1 2011, hier niet opgenomen, laat een vergelijkbaar beeld zien. Dat aantal uren kan in de toekomst wat gaan toenemen onder meer indien de beleggingen niet meer bij één vermogensbeheerder zouden worden ondergebracht.

Figuur 4 Uren BAC vanaf Q 3 2007

Conclusie

De door mij gedurende een tijdvak van 7,5 jaar bestede tijd, afwisselend als voorzitter en vicevoorzitter van het bestuur van een in vergelijking met de DNB-grens van 10 mld € erg klein pensioenfonds, haalt ondanks alle inspanningen de minimum DNB norm van 0,3 FTE -gemiddeld genomen- nog steeds niet. Piekbelasting, met overschrijding van die norm, doet zich voor.

Verder ('mijn' pensioenfonds) en breder (andere, erg kleine pensioenfondsen) gaande conclusies kan ik trekken, echter niet louter op grond van het hier gepresenteerde cijfermateriaal.